

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 364/2018-42

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 11. júla 2018 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKČIA], zastúpenej advokátskou kanceláriou Kanisová & Kanis Advokátska kancelária s. r. o., Špitálska 10, Bratislava, v mene ktorej koná advokát Mgr. Matúš Kanis, vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 46 ods. 1, čl. 19 ods. 2 a čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky postupom Obvodného oddelenia Policajného zboru Senica v konaní vedenom pod ČVS: ORP-151/SE-SE-2017 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKČIA] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 5. februára 2018 doručená sťažnosť [REDAKČIA] (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života podľa čl. 19 ods. 2 ústavy a základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy postupom Obvodného oddelenia

Policajného zboru Senica (ďalej len „obvodné oddelenie“) v konaní vedenom pod ČVS: ORP-151/SE-SE-2017 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

2. Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľka podala 16. januára 2017 na Okresnej prokuratúre Senica (ďalej len „okresná prokuratúra“) trestné oznámenie o skutočnostiach nasvedčujúcich tomu, že bol spáchaný trestný čin neoprávneného zásahu do práva k domu, bytu alebo nebytovému priestoru podľa § 218 ods. 1 zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“), ktorého sa mal dopustiť [REDAKOVANÉ], bývalý manžel sťažovateľky (ďalej len „bývalý manžel sťažovateľky“), a to tým, že na rodinnom dome, ktorý je stále v bezpodielovom spoluvlastníctve, vymenil zámky, čím sťažovateľke znemožnil akýkoľvek prístup do rodinného domu.

Obvodné oddelenie uznesením ČVS: ORP-151/SE-SE-2017 z 12. apríla 2017 vec podozrenia z prečinu podľa § 218 ods. 1 Trestného zákona odovzdalo na prejednanie ako podozrenie z priestupku proti občianskemu spolunažívaniu, ktorého sa svojím konaním bývalý manžel sťažovateľky mohol dopustiť, Okresnému úradu Senica, odboru všeobecnej vnútornej správy. Uznesenie vydal poverený príslušník Policajného zboru nadporučík [REDAKOVANÉ].

Sťažovateľka podaním z 24. apríla 2017 namietla v prvom rade zaujatosť nadporučíka [REDAKOVANÉ], a to z dôvodu, že u neho možno mať pochybnosť o nezaujatosti pre jeho pomer k osobe bývalého manžela sťažovateľky, s ktorým sa poznajú z predchádzajúceho zamestnania a navzájom si tykajú. Sťažovateľka preto požiadala o jeho vylúčenie v napadnutom konaní. V druhom rade sťažovateľka podaním z 24. apríla 2017 podala sťažnosť proti samotnému uzneseniu z 12. apríla 2017 o odovzdaní veci, odôvodňujúc to jeho nezákonnosťou.

2.1 Vo veci podanej námietky zaujatosti nadporučík [REDAKOVANÉ] rozhodol uznesením ČVS: ORP-151/SE-SE-2017 z 2. mája 2017 tak, že sa nevyklúčil z vykonávania úkonov trestného konania s tým, že v jeho prípade neexistuje zaujatosť. Toto uznesenie bolo napadnuté sťažnosťou, o ktorej rozhodlo obvodné oddelenie uznesením z 19. mája 2017 tak, že sťažnosť zamietlo, pretože nebola dôvodná.

Dňa 21. júna 2017 podala sťažovateľka na Generálnej prokuratúre Slovenskej republiky (ďalej len „generálna prokuratúra“) návrh na zrušenie právoplatného uznesenia obvodného oddelenia ČVS: ORP-151/SE-SE-2017 z 2. mája 2017. Generálna prokuratúra návrh sťažovateľky postúpila okresnej prokuratúre.

2.2 Vo veci sťažnosti proti uzneseniu obvodného oddelenia z 12. apríla 2017 o odovzdaní veci rozhodla okresná prokuratúra uznesením č. k. 1 Pn 22/17/2205-20 z 10. augusta 2017 tak, že sťažnosť zamietla, pretože nebola dôvodná. V odôvodnení tohto uznesenia je uvedené, že okresná prokuratúra sa zaoberala aj skutočnosťami namietanej zaujatosti nadporučíka [REDAKOVANÉ] v napadnutom konaní na základe podania sťažovateľky z 21. júna 2017, ktoré bolo okresnej prokuratúre postúpené na vybavenie z generálnej prokuratúry, pričom bolo zistené, že postup obvodného oddelenia bol v súlade so zákonom a v jeho postupe neboli zistené žiadne pochybnosti.

Sťažovateľka 9. októbra 2017 podala na Krajskej prokuratúre v Trnave (ďalej len „krajská prokuratúra“) podnet, ktorým požiadala o preskúmanie zákonnosti uznesenia okresnej prokuratúry a uznesení obvodného oddelenia vydaných v napadnutom konaní.

2.3 Krajská prokuratúra prípisom č. k. 2 Kn 243/17/2200-10 z 11. decembra 2017 odložila žiadosť sťažovateľky ako nedôvodnú.

3. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti v obsírnej argumentácii namieta, že stále nemá umožnený vstup do rodinného domu, čo ju obmedzuje na jej obvyklom živote a právach, bývalý manžel sťažovateľky dlhodobo a úmyselne porušuje jej práva vyplývajúce zo spoluvlastníctva rodinného domu a orgány činné v trestnom konaní tento stav svojimi rozhodnutiami potvrdzujú, čím boli porušené jej základné práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy.

Podľa názoru sťažovateľky sa orgány činné v trestnom konaní bez akéhokoľvek skúmania stotožnili so skutkovým stavom opísaným bývalým manželom sťažovateľky, neskúmali pravdivosť jeho tvrdení a nesnažili sa o doplnenie dokazovania zadovážením potrebných listinných dôkazov alebo výsluchom sťažovateľkou navrhovaných svedkov.

Sťažovateľka uviedla, že poverený príslušník obvodného oddelenia ignoroval jej trestné oznámenie a ním vydané uznesenie o odovzdaní veci je v rozpore so základnými

zásadami, na ktorých je postavené trestné konanie, a je taktiež nedostatočne odôvodnené a vychádza z nedostatočne zisteného skutkového stavu veci.

Nedostatočnosť odôvodnenia rozhodnutia a nezákonnosť namieta sťažovateľka aj v súvislosti s uznesením okresnej prokuratúry a rozhodnutím krajskej prokuratúry.

Sťažovateľka považuje uznesenie povereného príslušníka o odovzdaní veci a uznesenie okresnej prokuratúry o zamietnutí sťažnosti za nesprávne, pretože *„nepotrešali osobu, ktorá konala protizákonne, ale svojimi rozhodnutiami jej poskytli ochranu, hoci práve v tomto prípade bolo na mieste aplikovať trestné právo.“*.

4. Na základe argumentácie uvedenej v sťažnosti sa sťažovateľka domáha, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„Základné práva Sťažovateľky na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, právo na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života podľa čl. 19 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, porušené boli.

Obvodnému oddeleniu PZ Senica, sa prikazuje, aby v trestnom konaní vedenom ČVS: ORP-151/ SE-SE-2017 konal nezaujato, v súlade s ustanoveniami Trestného poriadku, doplnil dokazovanie a vo veci rozhodol.

Sťažovateľke sa priznáva finančné zadosťučinenie vo výške 1.000,- €, ktoré je Obvodné oddelenie PZ Senica povinné zaplatiť k rukám Sťažovateľky do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Obvodné oddelenie PZ Senica je povinné Sťažovateľke uhradiť trovy právneho zastúpenia na účet jej právneho zástupcu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.“

II.

5. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

6. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

7. Podľa § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania sa ústavnému súdu podáva písomne. Návrh musí obsahovať, akej veci sa týka, kto ho podáva, prípadne proti komu návrh smeruje, akého rozhodnutia sa navrhovateľ domáha, odôvodnenie návrhu a navrhované dôkazy. Návrh musí podpísať navrhovateľ (navrhovatelia) alebo jeho (ich) zástupca. Podľa § 20 ods. 2 zákona o ústavnom súde k návrhu na začatie konania musí sťažovateľ pripojiť splnomocnenie na zastupovanie navrhovateľa advokátom, ak tento zákon neustanovuje inak. V splnomocnení sa musí uviesť, že sa udeľuje na zastupovanie pred ústavným súdom.

8. Podľa § 50 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh (sťažnosť) okrem všeobecných náležitostí uvedených v § 20 musí obsahovať označenie:

- a) ktoré základné práva alebo slobody sa podľa tvrdenia sťažovateľa porušili,
- b) právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu, ktorým sa porušili základné práva alebo slobody,
- c) proti komu sťažnosť smeruje.

9. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 19 ods. 2 ústavy každý má právo na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života.

Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy každý má právo vlastníť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Majetok nadobudnutý v rozpore s právnym poriadkom ochranu nepožíva.

III.

10. Ústavný súd má v ústave a v zákone o ústavnom súde presne definované právomoci, uplatnenie ktorých je viazané na splnenie viacerých formálnych aj vecných náležitostí návrhu na začatie konania. Jedným z dôvodov, pre ktoré môže ústavný súd návrh na začatie konania pri jeho predbežnom prerokovaní odmietnuť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde, je nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

11. V sťažnosti je výrazne oddelený petit od jej ostatných častí. Podľa § 20 ods. 4 zákona o ústavnom súde ústavný súd je viazaný návrhom na začatie konania okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone. Viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania sa prejavuje predovšetkým vo viazanosti petitom návrhu na začatie konania, teda tou časťou sťažnosti, v ktorej sťažovateľ špecifikuje, akého rozhodnutia sa od ústavného súdu domáha (§ 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde), čím zároveň vymedzí predmet konania pred ústavným súdom z hľadiska požiadavky na poskytnutie ústavnej ochrany. To znamená, že ústavný súd môže rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorého označil

za porušovateľa svojich práv (m. m. II. ÚS 19/05, IV. ÚS 415/09, II. ÚS 660/2016). To zvlášť platí vtedy, ak je sťažovateľ zastúpený kvalifikovaným právnym zástupcom.

12. Týmito pravidlami sa ústavný súd spravoval aj pri predbežnom prerokovaní sťažnosti. V danom prípade to znamenalo, že ústavný súd predbežne prerokoval sťažnosť iba v rozsahu korešpondujúcom s návrhom na rozhodnutie vo veci samej (petitom).

13. Ústavný súd konštatuje, že sťažnosť neobsahuje jasný (jednoznačný) návrh rozhodnutia vo veci samej (petit), ktorého vydania ústavným súdom sa sťažovateľka domáha; petit nie je vymedzený presne, určito a zrozumiteľne a takým spôsobom, aby mohol byť východiskom pre rozhodnutie ústavného súdu v uvedenej veci. Formulácia návrhu na rozhodnutie vo veci samej je neúplná a nezrozumiteľná. Petit sťažovateľky nie je zhodný s tým, čo uvádza v odôvodnení sťažnosti. Kým v úvode sťažnosti je ako porušovateľ uvedená krajská prokuratúra, v petite sa sťažovateľka domáha, aby ústavný súd prikázal, aby v napadnutom konaní obvodné oddelenie konalo nezaujato, doplnilo dokazovanie a vo veci rozhodlo.

V návrhu na rozhodnutie (petite) nie sú označené postupy a právoplatné rozhodnutia označených orgánov, ktorými mali byť porušené základné práva sťažovateľky, a to napriek tomu, že sťažovateľka mala kvalifikovaného právneho zástupcu (advokáta).

14. V súvislosti s uvedenými nedostatkami ústavný súd pripomína, že tieto nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti. Na taký postup slúži inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom a publikovaná judikatúra, z ktorej jednoznačne vyplýva, ako ústavný súd posudzuje nedostatok zákonom predpísaných náležitostí podaní účastníkov konania (napr. IV. ÚS 77/08, III. ÚS 206/2010, I. ÚS 368/2010, II. ÚS 310/2015, II. ÚS 384/2016).

15. Na základe uvedeného ústavný súd mohol odmietnuť sťažnosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu nesplnenia zákonom predpísaných náležitostí. V záujme materiálneho prístupu k ochrane základných práv a slobôd však ústavný súd preskúmal ne/prítomnosť aj iných dôvodov, ktoré by odôvodňovali odmietnutie sťažnosti pri jej

predbežnom prerokovaní, keď by bolo možné uvažovať o výzve sťažovateľky na odstránenie už uvedeného nedostatku sťažnosti.

16. Ústavný súd v danej veci zistil aj ďalší dôvod, pre ktorý nebolo možné predmetnú sťažnosť prijať na ďalšie konanie.

17. Jednou zo základných podmienok prijatia sťažnosti na ďalšie konanie je jej podanie v lehote ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde. Táto lehota je dvojmesačná a začína plynúť od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu, pričom pri opatrení alebo inom zásahu sa počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť (I. ÚS 120/02, I. ÚS 124/04, II. ÚS 451/2012). Zákon o ústavnom súde neumožňuje zmeškanie tejto kogentnej lehoty odpustiť (napr. IV. ÚS 14/03, I. ÚS 247/07) a nedodržanie tejto lehoty je zákonom ustanoveným dôvodom na odmietnutie sťažnosti ako podanej oneskorene (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

18. Ústavný súd predovšetkým konštatuje, ako to vyplýva z odôvodnenia sťažnosti, že sťažovateľka napadla uznesenia obvodného oddelenia z 12. apríla 2017 o odovzdaní veci, z 2. mája 2017 o nevyhlúčení sa z vykonávania úkonov trestného konania a uznesenie z 19. mája 2017 o zamietnutí sťažnosti. Z príloh priložených k ústavnej sťažnosti je zrejmé, že jednotlivé rozhodnutia obvodného oddelenia v napadnutom konaní boli sťažovateľke doručené 20. apríla 2017, 15. mája 2017 a 24. mája 2017. Ústavná sťažnosť bola ústavnému súdu doručená 5. februára 2018, teda nepochybne po uplynutí dvojmesačnej lehoty podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde. Vzhľadom na uvedené, ústavný súd sťažnosť sťažovateľky už po jej predbežnom prejednaní odmietol ako podanú oneskorene (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

19. Nad rámec uvedeného ústavný súd poznamenáva, že vzhľadom na princíp subsidiarity, ktorý vyplýva z citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy, ústavný súd nemá právomoc preskúmať uznesenia obvodného oddelenia, pretože jeho postup a rozhodnutie preskúmala okresná prokuratúra, ktorá rozhodla o sťažnostiach sťažovateľky

proti uvedeným uzneseniam. Z tohto dôvodu by bola sťažnosť v tejto časti (teda vo vzťahu k obvodnému oddeleniu) odmietnutá pre nedostatok právomoci ústavného súdu.

20. Z petitu sťažnosti ďalej vyplýva, že bližšie neuvedeným rozhodnutím orgánu verejnej moci malo byť porušené právo sťažovateľky na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, a to tým, že na základe ňou podaného trestného oznámenia nebolo vznesené obvinenie na páchatel'a trestného činu neoprávneného zásahu do práva k domu, bytu alebo nebytovému priestoru podľa § 218 ods. 1 Trestného zákona.

21. Ústavný súd konštantne uvádza (I. ÚS 539/2017), že právo na vznesenie obvinenia a trestné stíhanie inej osoby na základe podaného trestného oznámenia alebo na podanie obžaloby proti nej na príslušnom súde prokurátorom nie je súčasťou základného práva na súdnu a inú právnu ochranu (napr. II. ÚS 42/00, II. ÚS 238/02, III. ÚS 526/2016). Oznamovateľ ani oznamovateľ, ktorý tvrdí, že je poškodený trestným činom, nemá ústavou zaručené základné právo, aby na podklade jeho trestného oznámenia bolo určité konanie kvalifikované ako trestný čin a vznesené obvinenie konkrétnej osobe. Posúdenie, či je dôvod na začatie trestného stíhania alebo či je potrebné prijať iné rozhodnutie v trestnom konaní, je vo výlučnej právomoci orgánov činných v trestnom konaní. Ústavnému súdu ako nezávislému súdnemu orgánu ochrany ústavnosti nepatrí preskúmavať ich rozhodnutia a postupy, pokiaľ namietané porušenie zákonnosti nemá súčasne za následok aj porušenie základného práva alebo slobody.

22. Orgány činné v trestnom konaní sú povinné trestné oznámenia oznamovateľ'a trestného činu riadne prešetriť a rozhodnúť o nich (II. ÚS 88/99, III. ÚS 526/2016). Z listinných dôkazov predložených sťažovateľkou vyplýva, že sa tak vo veci sťažovateľky aj stalo, čo vylučuje porušenie sťažovateľkou označených práv. V predmetnej veci okresná prokuratúra v spojení s obvodným oddelením riadne vybavili sťažovateľkino trestné podanie a podľa právneho názoru krajskej prokuratúry boli jednotlivé rozhodnutia vydané na skutkovom základe, ktorý bol objasnený v požadovanom rozsahu a ktorý bol správne vyhodnotený.

23. Berúc do úvahy uvedené skutočnosti, ústavný súd by sťažnosť sťažovateľky v tejto časti odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

24. Pretože sťažnosť bola odmietnutá ako celok, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľky v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. júla 2018